

פ ר ו ש ו ק ו ל מט' 50/ג

פיטיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
טהתקיימה ביום ד', ו' בתמוז תשי"ד-7.7.54 בטעה 08.30.

- הסתתפרו :
- ט. אונא - היו"ר
 - ע. איכילוב
 - ב. אזניה
 - ע. אסף
 - ד. בר-ב"האי
 - ס. בגין
 - י. הררי
 - ז. ורהפטיג
 - ת. טובי
 - ע. סימון
 - ס. סנה
 - י. ספירא
 - ד. טרי
 - ב. טטון

- נעדרו :
- י. בר-יהודה
 - ס. הלל
 - י. כסה
 - ש. לורנץ
 - ס. קסיס
 - י. קליבוב
 - ח. רובין
 - א. תבורי

- מזמנים :
- פ. רוזן - שר המשפטים
 - ח. כהן - היועץ המשפטי
 - א. ידן - המסנה ליועץ המשפטי
 - ה' אלקס - סגן האפוטרופוס הכללי.

- סדר-היום: 1. חוק עבירות נגד הסדינה.
- סדר-היום: 1. חוק לתיקון דיני עונשין (עבירות נגד הסדינה).
- 2. חוק לתיקון פקודת האפוטרופוס הכללי.
- 3. חוק לתיקון דיני עונשין (דרכי עביסה).

אני פותח את הסיבה.

היו"ר ט. אונא:

1. חוק לתיקון דיני עונשין (עבירות נגד הסדינה).

היו"ר ט. אונא:
כמה חברי הוועדה ביקשו להעלות טחדס את
שאלת העברת החוק לוועדת טסנה. טענתם היא
טזה חוק טיוחד בעל איפפליקציות פוליסיות וועדת טסנה לא תקל ולא
תחיס את הדיון בטליאת הוועדה.

פ. רוזן:
הייתי מציע לסקול פרוצדורה כזאת: אני טוכן
להכין בטביל טליאת הוועדה טורה טל בעיות
עקרוניות הטתעוררות בקטר עם חוק זה. הוועדה תדון עליהן ותקבל החלטות
עקרוניות, טבלי להיכנס לניסוח אטל טעיף זה או אחר. לאחר זאת יועבר
הענין לוועדת טסנה. בכלל, לדעתי צריך היה להקדיס פעם דיון לטאלת

פ. רזון:

עבודת ועדות המסנה. אין טעם לעבודת ועדת המסנה אם אפשר לעורר את כל הדיון מחדש במליאת הוועדה. כך גם אי-אפשר להתקדם בעבודה לדעת, אחרי שחוק מועבר לוועדת מסנה, הוא צריך לחזור מסנה למליאת הוועדה לשם הכרעת הדברים שהיו שנויים במחלוקת, ועליהם צריך לדבר רק חבר אחד בעד וחבר אחד נגד.

ד. בר-רב-האי:

אני סותף להערכת סר המספטים את שיטת העבודה שלנו, אבל אינני חושב שיש מקום לסנות את פני הדברים. עובדה היא שועדות הכנסת, בעיקר ועדת החוקה, הפכו לוועדות ניסוח חוקים, והן עוברות על כל סעיף. יש בזה טסה שאינו בסדר. הוועדה צריכה להחליט מה היא רוצה, וכסדר המספטים צריך לתת לזה את הלבוס החוקי הסתאים.

אני בודק את שאלת העברת חוק העבירות נגד הטדינה לוועדת המסנה מבחינת קיצור הדרך, ואינני סותף לאופטימיזם של סר המספטים שאפשר יהיה למצות את הדיון בוועדה בדיון על השאלות העקרוניות, ולפסור לוועדת מסנה לסכם את העבודה. לכן אני מציע להתחיל מלכתחילה בדיון על החוק הזה במליאת הוועדה.

ע. איכילוב:

אני מציע שבקבל תחילה את ההצעה לדון במליאת הוועדה על השאלות העקרוניות שבחוק. לאחר גמר הדיון הזה, בחליט אם לעבור על סעיפי החוק במליאת הוועדה או להעביר את עיבוד החוק לוועדת מסנה.

ה. החלט:

לקבל את הצעת ס. איכילוב האוטרת לקבל תחילה את הצעת סר המספטים לדון במליאת הוועדה על שאלות עקרוניות (שיוכנו על-ידי מסדר המספטים) ולאחר הדיון הזה תחליט הוועדה אם להעביר את החוק לוועדת מסנה או לדון בו במליאת הוועדה.

פ. רזון:
אני מבקש להפנות את תשומת לב חברי הוועדה לכך שעל עקרונית אי-אפשר להסתייג.

ט. סנה:
כסובן שהסיעוט לא יוכל להסתייג מסיכומים עקרוניים, אבל בהתאם להסתייגותו בדיון העקרוני הוא יסתייג מעיפיים קונקרטיים. אינני רואה בזה כל קוסי.

ס. בגין:
אני מקווה שברור כי אחרי שתוכן הרטימה על-ידי מסדר המספטים, היא לא תהיה בלעדית, אלא ביסיבה הראסונה של הוועדה אשר תדון בחוק זה, תקבע הוועדה מה הן הטובגיות שהיא רוצה לדון בהן, וכל אחד מחברי הוועדה יהיה רשאי להביא הצעות בענין זה.

2. חוק לתיקון פקודת האפוטרופוס הכללי.

ה. כהן:
אני מבקש לתקן סגיאה שנפלה בסעיף 3. בסעיף-קטן (א) נזכר אסיר. חשבתי כי בפקודת בתי-הסוהר שלנו ישנה אפסרות טבית-המספט ישנה טנהל נכסים לאסיר שאיננו יכול לנהלם בעצמו. מתברר שדרך זה איננו מצלנו, וניסוח הסעיף הועתק כמו שהוא מן החוק הביו-זילנדי, שסיטס לנו דוגמא בניסוח חוק זה. על כן אני חושב שיש למחוק את הטלה "אסיר" מסעיף זה. אז יהיה הטצב טאם האסיר יסכים, יוכל בית-המספט לעשות זאת.

הוחלט: לקבל את הצעת היועץ המשפטי למחוק את המלה "אסיר" מסעיף 3, 335ב(א).

סעיף 2.

ס. בגין: אני מציע לכתוב "ולא בקבע" במקום "ולא ידוע".

י. שפירא: בכל מקרה שטיסהו סת אפשר להביד סלג בקבע, כל עוד לא בקבע היורט, והדבר לוקח זמן. אי-אפשר לסנות אפוטרופוט כל עוד לא בקבע היורט.

הייתי מציע לנסח זאת כך: "סת, והוכח לסביעות רצונו של בית-המשפט שלא הסאיר יורטים חוקיים בישראל". כלומר, טבית-המשפט יהיה מסוכנע שנעטו חיפוטים והיורטים לא נמצאו. אולי מוטב לכתוב אפילו: "סת, והוכח לבית-המשפט שחיפטו אחרי יורטים חוקיים בישראל ולא נמצאו כאל".

ח. כהן: אינני מתנגד לאצעת חבר הכנסת שפירא, אבל לפי עביות דעתי זה סה שכתוב כאן.

ס. בגין: התיקון דרוט, אולם קודם כל עלינו לקבוע כי הרכוש יעבור לפיקוחו של האפוטרופוט במקרה שאדם סת ולא הסאיר אחריו יורטים. אח"כ יש לקבוע נוסי על זה סה יקרה אם לא ידוע או לא הוכח שלא הסאיר אחריו יורטים.

אא

ה' אלקט: לפי סעיף 35 התנאי הראסון צריך להיות שהנכס מופקר, אין איס סמונה עליו כחוק. לכן אני חוטב כי התוספת המוצעת סיותרת.

הוחלט: נוסח סעיף 2(א) (||) יהיה: "סת ולא הסאיר יורטים חוקיים בישראל או לא נמצאו לאחר פילסום מודעות לפי סעיף 11 יורטים חוקיים בישראל".

ח. כהן: סעיף 1(הוספת 34) בהתאם להחלטת הוועדה ביטיבה הקודמת יהיה כך: "אדם שהוזמן כאסור בטעיף 34, דינו לענין חקירה כדין עד, ודינו לענין הוצאות כדין בעל דין בבית-המשפט".

ס. בגין: לסט סה דרוט סעיף סינחד בענין ההוצאות?

ח. כהן: אפשר להכניס זאת לסעיף 34ה.

הוחלט: 1. לא לנסח סעיף סינחד בענין ההוצאות.

2. למחוק את המלים "בבית משפט המחוזי" בסעיף 34ה. וכן את המלים "וכן להינינו בהוצאות החקירה", ולהוסיף את המלים: "דינו לענין חקירה כדין עד, ודינו לענין הוצאות כדין בעל דין בבית-המשפט".

7.7.54

חוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה).

3. חוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה).

י. ספירה: בוועדת המסנה התקבלו רוב הדברים פה אחד. יש רק מספר דברים הסנויים בטחולוקת.

בניגוד למה שהיה בהצעת המספלה, החליטה ועדת המסנה לקבוע סכסימון לעונש הקנס. קבענו כי עונשי קנס סמקורה בחוקי המנדט, יוכל בית-המשפט להטיל עונש קנס העולה מי 15 על העונש שנקבע בחוק, ובלבד שלא יעלה על 5000 ל"י. הוצאנו סכלל המססימון הזה את המקרים שבהם גם היום החוק מפטר להטיל קנסות יותר גבוהים.

סעיף 1.

הוחלט: לקבל את הסעיף כהצעת ועדת המסנה.

סעיף 2.

י. ספירה: אני מציע שינוי בסיפא של הסעיף: "אין סעיף זה בא לגרוע מהוראה של כל חוק הקובע עונש מאסר כעונש יחיד". זאת מפני שאנחנו דנים בסורה של חוקים אשר גם בהם יתכן שייקבע משהו בטאלה זו, ומוטב שלא צריך יהיה לתקן את החוק טפעם לפעם.

ג. אוניה: אני מציע תיקון: "רשאי בית-המשפט לקבוע תחתיו תקופת מאסר קצובה של לא פחות מ-5 שנים".

י. ספירה: אני רוצה למנוע עונש מאססימון. בית-המשפט יכול לתת 25 שנות מאסר במקום מאסר עולם. אני נגד קביעת עונש סכסימלי בספרה של החלפת עונש מאסר עולם. את זאת אני ממאיר לבית-המשפט.

ג. אוניה: אני מציע לקבוע בסעיף זה עונש מינימון של 5 שנים, מבלי לקבוע עונש סכסימון.

היו"ר מ. אונא: לפי הצעתך צריך היה לטחוק את הסעיף הזה, מפני שיש היום סעיף בחוק הקובע עונש סכסימלי למאסר עולם.

פ. רונן: דוקא בתור מי סכל כך גורס עונשי מינימון, הייתי מבקס כחבר הכנסת אוניה לא להביא להכרעה בענין זה ברגע זה, דרך אגב. כי המצב כיום הוא שהחוק קובע מאסר עולם על הצחת תבואה חקלאית או ערימות קט, ובמצב זה לא טוב להביא להכרעה את טאלת קביעת עונשי מינימון.

ב. אזניה:
אני מוכן לקבל את דברי סר המסמכים
תוך הערה מפורשת שבעיני החוק הפלילי
הקיים דורש בדיקה לגבי המאבקים הברברי. עלינו לבדוק באלו מקרים
מוטל מאסר עולם, וצריכה להינתן הזדמנות לשנות את החוק.

כדוע אני מציע את התיקון הבא בסעיף
זה: תקופת מאסר שלא תעלה על 25 שנה.

ח. כהן:
בבר הודעתי לוועדה שסדרד המסמכים יוטב
על מנכ"ל כתיבתו מחדש של החוק הפלילי.

הוחלט: 1. לדחות את הצעת ב. אזניה האומרת כי
במקום הסלים "עשרים שנה" יבואו הסלים
"25 שנה".

2. לקבל את הצעת י. שפירא האומרת: במקום
הסיפא של הסעיף יבוא המסמך: "אין סעיף
זה בא לפגוע בכל דין הקובע עונש מאסר
עולם בעונש-חובה".

3. לדחות את הצעת ז. ורהפטיג האומרת
למחוק את הסיפא של הסעיף, החל סתלים
"אין סעיף זה בא - - -".

הסתייגות לז. ורהפטיג.

סעיף 3.

א. ידין:
אחרי סעיף 1 קובע כי כל העונשים
הם מכסימליים, אינני יודע מדוע דרוש
סעיף זה.

הוחלט: לקבל את הצעת א. ידין למחוק את
הסעיף.

סעיף 4.

הוחלט: לקבל את הסעיף כהצעת ועדת המסנה.

סעיפים 5 ו-6.

ס. בגין:
תיקון לשוני: אין לאמר: "לא יוגדל על".
צריך לאמר במקום זאת "לא יעלה על".

ח. כהן:
כך היה כתוב תחילה בהצעת המסמך, והועדה
החליטה לשנות זאת.

י. הררי:
אני מציע לכתוב במקום "פי חמס" - "עד
פי חמס", אחרת יוצא כאילו אפשר להטיל
כל סכום עד הסכום הקבוע בחוק, או סכום העולה פי חמס על הסכום
הקבוע בחוק, בלי דרגות ביניים בין שני אלה.

7.7.54

חוק לתיקון דיני עונשין
(דרכי ענישה).

ג. אסא: לסעיף 6: אני מציע במקום "פי 15" -

"פי 20". ישנם חילוקי דעות על סידרת ירדת ערך הכסף, אבל ברור שאין זה פחות מפי עשרים. עלינו לזכור כי זהו הטכניון המיועד למקרה החמור ביותר.

פ. רונן: לדעתי, יש למחוק בסעיף 5 את הטכניון של 5000 ל"י.

ח. כהן: המסלה הציעה לא להגביל כלל את הקנסות האלה, אבל ועדת המשנה היתה מאוחדת בדעה שיש להגביל זאת, וחילוקי הדעות היו רק בנוגע לסכום. טענת

בועדת המשנה שלפנינו קנס של 5000 ל"י אינו קנס סמלי. ישנם חוקים של הכנסת הקובעים קנס של 5000 ל"י, והדבר נקבע עוד ב-1951, וקנסות אלה צריכים להיות היום 10 אלפים או 15 אלף ל"י. על זאת כמא וכמה הדברים אמורים לגבי חוקים מתקופת המנדט. ישנם מקרים שבדי עונש קנס יעשה רושם כל שהוא על עבריינין, צריך שהוא יהיה בסכומים גדולים מאוד, בעיקר כשהמדובר בחברות, שאי-אפשר לסיפן בו אסר. לכן הצענו לתת אמון בבתי-המשפט בענין זה.

ט. בנין: אני תוסך בהגבלה של 5000 ל"י. אולי כדאי לבסח סעיף מיוחד שבו תיקבע ההגבלה הזאת.

י. הררי: עונש כספי בא בתורה לעונש מאסר. אם

אנחנו כל כך סומכים על השופטים בעונש כספי, מדוע לא נספוך עליהם גם בעונש מאסר על-ידי ביטול מכסימון המאסר בעבירות שונות?

בדמה לי שעל-ידי הגדלת סכומי הקנסות אנחנו מפקיעים הרבה מאוד עבירות מבית-משפט השלום, כי סמכותו של בית-משפט השלום מוגבלת לקנס מכסימלי מסויים. על-ידי כך אנחנו מגדילים את מספר המקרים שבהם אפשר יהיה להעביר דיון בעבירה או לבית-המשפט המחוזי או לבית-משפט השלום. (ח. כהן: כך זה גם היום). לא, ישנן עבירות שאי-אפשר להביאן לבית-המשפט המחוזי וברור כי צריך להביאן בפני בית-משפט השלום.

ח. כהן: אין כל עבירה שאי-אפשר היום להביא

בפני בית-המשפט המחוזי. בענין זה אין כאן שום שינוי של המצב הקיים.

ע. איכילוב: אמנם מכסימון של 5000 ל"י יכול להיות

בסוף בטחונות שלנו, אבל שתי סיבות מובנות טובות להסכים להגדלתו: ישנם כבר חוקים שיש בהם עונשים בבוהים, של למעלה מאלף ל"י וגם של 5000 ל"י; וברוב המקרים יכול בית-המשפט להטיל נוסף על הקנס עונש מאסר, אם הקנס לא ייראה לו ספיק.

אני מציע שיקבע כי בית-המשפט יוכל להטיל קנס עד פי 15 או עד פי 5, בלי לקבוע את ההגבלה של 5000 ל"י.

י. ספירא: צריך למצוא תרופה בגד חברות, שאי-אפשר להוסיבן במאסר על העבירות ושהמכסימון

הזה יכול להיות באמת קל מדי בסבילן. יש לנו תקדים לכך שבמקרים כאלה יכול בית-המשפט להטיל קנס נוסף שלא יעלה יותר מפי שתיים או פי שלושה מהתועלת שהיתה לעבריינין מביצע העבירה. אבל בדרך כלל אין אני מסכים להגדיל את הקנסות יותר מדי, כי אל-ידי זה נביא לכך שהקנסות יבואו בטקום מאסר.

אצלי מתעוררת השאלה: אם לפני שנה קבענו מכסימון של 2000 ל"י, אין הצדקה שהמכסימון הזה יעלה עכשיו פי חמש.

ז. ורהפטיג:

אני מצטרף לדברי חבר הכנסת שפירא.

אני אומר שפירצה במקום אחד גוררת פירצה במקום אחר, אם יבטלו את המכסימום בקנס היום, יבטלו אותו במאמר אחר. צריך לתת מקום לשיקולים של השופט, אבל בטגרות מסוייטת.
אני בני יודע מדוע חושטים להטיל עונשי מאסר על טנהלי חברות, לדעתי, החוק מאפשר זאת.

ח. כהן:

אם הצעת חבר הכנסת שפירא בנוגע לחברות תקבל על דעת הוועדה, אהיה טוכן לוותר על הצעת המחוק את המכסימום של 5000 ל"י בקנס. אבל יש לי תיקון: קטה לדעת מה היו הרווחים שחברה הפיקה מעבירה שהיא ביצעה, אנחנו נוהגים לדבר על "נסוא העבירה". כלומר, אם הבריחו בסכום של 30 אלף ל"י, סוטל להטיל קנס העולה פי שלוש על נסוא העבירה, כלומר, 90 אלף ל"י. אם זה יתקבל יהיה הנוסח כזה: "הורשע גוף מואגד בעבירה שבעברה להטבת רווחים כספיים, רשאי בית-המשפט, על אף האסור בסעיפים... להטיל עליו קנס שלא יעלה על פי שלושה מערך נסוא העבירה".

ז. ורהפטיג:

אין זה שייך לחוק זה, זה קטור יותר בפיוצויים מאסר בקנס, לקנס אין קטר עם טורי הנזק. אני חושב שההצעה הזאת מהווה נושא חדש לגבי חוק זה.

ט. בגין:

יתכן שהצעת היועץ המשפטי מוצדקת, אבל היא נושא חדש בחוק זה, שהוא חוק דיני עונשין כלפי כלל האזרחים, ואיבנו חוק פרטיקולארי, מה פתאום בכניס מה גוף מואגד?

היו"ר ט. ארנא:

הדרך האחדת היתה להכניס הוראה כזאת בכל חוק הנוגע בדבר, ואיבני יודע אם לא יותר נכון יהיה לרכז את ההוראה בחוק זה.

אם סר בגין וטר ורהפטיג עומדים על טענתם שהדבר מהווה נושא חדש, נצטרך להעביר את השאלה להכרעת ועדת הכנסת.

הוחלט: להעביר להכרעת ועדת הכנסת את השאלה אם התוספת בקנס על חברות מהווה נושא חדש בחוק זה.

י. שפירא:

יתכן שיטנם חברי וועדה אשר ההחלטה בטאלת החברות עלולה לקבוע את אופן הצבעתם בטאלות האחרות בסעיף זה. אני מציע, על כן, לדחות את ההצבעה בסעיף זה עד להחלטת ועדת הכנסת בטאלה הב' ל.

הוחלט: לקבל את הצעת י. שפירא לדחות את ההצבעה בסעיף זה עד לקבלת החלטת ועדת הכנסת בטאלת הטלת קנס נוסף על חברות.

ח. כהן:

אבי רוצה להביא לידיעת הוועדה
שבטטרד הטשפטנים ומאקדמיה ללשון היה
ויכוח רב על האפשרות להשתמש בטלים אחרות במקום "מכסימום" ו"מינימום".
הוצע למכסימום - סירב, ולמינימום - סיעוט. אמטמטים מצלבו
במלה "סיעוט" בטובן אחר, בטובן של "סינוריטי", אעפ"י שלפי המקורות
השימוש במלה זו הוא בתור סיעוט, והיה טוב לשוב לשימוש שנשכח.
מכיון שהחלטה היא לעת עתה נגד השימוש בטלים אלה, השארנו בחוק זה
את הטלים הלוועזיות.

היטיבה נבעלה בטעה 10.50.